

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	12	rt. o. é.
Félévre	6	" " "
Évnyelvre	3	" " "
Egy hónapra	1	" " "

Szerkesztői szállás:

belső szénutca 131. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.) Haasenstein és Voglernél (Neuer Markt 11. szám.)

Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyitott cikke

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előzetes a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

1869. II-dik félévi folyamára.

Egy évre 12 forint o. ért.

Félévre 6 " " "

Évnyelvre 3 " " "

Egy hónapra 1 " " "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az előfizetési összegek beküldésénél postai utalványt kérünk használni, mely jutányosabb és kevesebb fáradsággal jár a pecsét alatti küldésnél; így például: 3 frtért 18 krt kell fizetni a feladásnál és 3 krt itt az átvevőnél, holott a postai utalványra 1 darab 10 kros bélyeg ráragasztásával minden ki van fizetve.

Stein János,

a „K. Közlöny” kiadója.

Visszapillantás a lefolyt országgyűlési időszakra.

Pest, júl. 16. 1869.

I.

(B.) Arra, hogy a lefolyt ülészek iránt magunkat kellőleg tájékozhassuk, mulhatlanul szükséges visszaemlékeznünk azon álláspontokra, melyet a többség az 1865/8-iki országgyűlésen elfoglalt, s össze kell hasonlítani ezzel az ellenzék akkori magatartásával, nem felelve ki a számítását a jelen országgyűlést megelőzőt képviselőválasztási mozgalmakat sem.

A Deák-párt az 1865/8-iki országgyűlés folyamán alatt egész erőmegfeszítéssel oda törekedett, hogy az uralkodó és Magyarország népe közt a centralisticus bécsi kormányok által rendszeresen megingatott bizalom helyreállítsák.

Oda fordította továbbá e párt minden igyekezetét, hogy a lajthántúli országok és Magyarország közt, a pragmática sanctio és méltányosság alapján oly egyezkedést hozzon létre, mely az egyezkedő felek szabadságát és államiságát biztosítja, megszüntesse azon féltékenységet, mely a két államterület között tetteg létezett, s a mely a szétbomlás magvát hordozta magában.

Belátta továbbá a Deák-párt azt is, miszerint eljött ideje annak, hogy az anyai éven át hibáján kívül passivitásra kárhoztott nemzet végre kiragadtassék e veszedelmes örvényből, mert ha még ma mutatkozik is a nemzetben anyai életerő, melylyel a lefolyt évek mulasztásait kipótolhatja, kérdés: vajjon még csak pár évi tétlenségre kárhoztatva képes lesz-e megállani s az európai miveltebb nemzetekkel anyagilag és szellemileg egy színvonalra emelkedni.

Tisztában volt a Deák-párt azzal is, hogy ha két egyezkedő fél közt a méltányosság elvei nem bírnak meggyőző fontossággal, ez esetben az egyezkedő felek közt egyességre létre nem jöhet soha.

Az ellenzék ezen elvekkel ellenkezőleg mereven ragaszkodott némely oly nézetekhez, melyek a kiegyezést előre már lehetlenné tették volna, s a nélkül, hogy határozott programot követett volna, folyvást recriminált, mindent tagadott, s a mint látszik, hajlandó lett volna a nemzetet tovább is a meddő passivitás terén megtartani.

E két politika felett kimondta ítéletét ugy az európai, mint a hazai közvélemény, a midőn Európa örömmel üdvözölte a dualisticus alapon szervezett magyar-osztrák birodalmat, s Magyarország választói újból azon párt kezébe tették le a haza jövő sorsát, mely az 1868-ki XII. t.-cikklet létre hozta.

Az ellenzék mindkét árnyalata, a bal-közép ugy, mint a szélsőbal átlátta, hogy különválva egymástól, sem egyik, sem másik nem számíthat a képviselőválasztásoknál biztos eredményre.

Ennek következtében jött létre a két ellenzéki pártárványat közti fusio, melynek azonban, miután alapja nem egy közösen megállapított program volt, célja sem lehetett más, mint az egyes választókerületek-

ben a többség jelöltjeinek megválasztását akadályozni.

Megindulván a képviselőválasztások, a két pártárványat jelöltjei kényök-kedvök szerint választották korteskedési eszközeiket. A szélsőbal jelöltjei a communismusig terjedő ígéretekkel léptek fel, míg a bal-közép jelöltjei ez úttal is megmaradva a negatio és recriminatio terén, főleg csak az 1868-diki XII. t.-cikklet ellen irányozták támadásaikat.

Az eredményt előre meg lehetett jósolni, s nem is volt az más, mint hogy az összes ellenzék pár szavazatot nyert, de nem a bal-közép, hanem a szélsőbal előnyére; ám de a Deák-párt még mindig erős többségben maradt.

Igy álltak a pártok a folyamatban lévő országgyűlés megnyitásakor, s így állnak azok ma is.

Következnék ezekből kifolyólag a történetek elősorolása; a miről közelebbi alkalommal szólnok.

Bécs, július 17. 1869.

△ A delegációk hódoló tisztelgését ma reggeli 10 órakor fogadta ő Felsége, a bécsi várakban.

A delegátusok 9 óra után, a hajdani magyar kir. udvari kancellária épületében gyűltek össze és onnan vonultak fényes díszöltözetekben a kihallgatásra, — élükön gróf Andrássy Gyula s gróf Festetics György miniszterekkel.

Gróf Majláth Antal, az országos bizottság elnöke következő beszéddel üdvözlé a királyt:

„Felséges császár és Apostoli király! Legkegyelmesebb Urunk! Felséged legkegyelmesebb parancsának hódolva ide gyűlekeztünk, hogy az 1867. 12. t.-cikklet rendelkezésére képest a közös ügyeket tárgyaljuk és az ezekből folyó költségeket alapítsuk meg. Minekellette törvényszabta módon e nagy mérvű kérdések megoldásához fogunk, mellőzhetlen kötelességünknek ismertük tántoríthatatlan ragaszkodásunk, hagyományos hűségünk, legmélyebb hálánk és hódolatunk adóját Felséged szentséges személye elé letenni és magunkat fejedelmi magasztos kegyelmébe s királyi kedvezésébe a legalábbabbabban ajánlani.”

Ő Felsége következőleg válaszolt: „Örömmel fogadom üdvözlését azon bizottságnak, mely hivatva van érvényesíteni Magyarország egyenjogú befolyását a közösen intézendő államügyekre nézve.

A kölcsönös egyetértés volt alkotója azon intézménynek, melyet a magyar országgyűlés megívásában önök képviselnek. Az egyetértő közreműködés fogja annak gyümölcseit gyakorlatilag is megélelni, a monarchia tekintélyének öregbítése, a béke és közbizalom megszilárdítása s népei jólétének előmozdítása által.

Bizton hiszem, hogy önök, uraim, e nagy jelentőségű feladatot hazaifni buzgósággal és sokkott tapintattal fogják megoldani.” (Harsányi éjlenzés)

Következett a személyenkinti bemutatás, gróf Andrássy miniszterelnök által.

Az országos bizottság tagjai a kihallgatás után a kancellária épületébe tértek vissza, a hol az albizottmányok rögtön ülést tartottak.

Határozattá lön: a különböző előterjesztvényekben foglalt kimutatásokat vizsgálat alá venni, és ennek befejezése után fogni a költségvetés tárgyalásához.

A főszámok beadta kivonatos kimutatását az 1868-diki számadásokról.

Mindaddig, míg a kül, pénz- és tengerészügyi bizottmányok nem készülnek el jelentéseikkel, nyilvános ülés nem fog tartatni.

Bécs, július 14. 1869.

△ A piroskönyv már készen van, de eddig még nem osztották szét, csak néhány nap múlva juttatják majd az illetők kezébe.

Nekem alkalmam volt átfutni az érdekes okmány-gyűjteményt, melynek tartalmát röviden megismertetni el nem mulasztom. Az idei piroskönyv 48 cikkből áll, melyeket a bevezetés előz meg.

Ez utóbbiban kiemeltetik, miszerint a külföld egy részének a piroskönyv iránt tanúsított el-lenséges magatartása a külügyminiszterium nézeténél fogva nem teheti kérdés tárgyává: vajjon az eddigi gyakorlat, annak közlésére nézve fenntartandó-e, avagy elejtendő?

Megnyugvással hivatkozik a kormány ugyan-csak a bevezetésben arra, mikép a külföldi sajtó egy része által támasztott zaj mellett is egyike sem nyilatkozott az osztrák-magyar monarchia lap-

jai köztül oly értelemben, hogy a külvizonyok helyzete iránt gyakorlatba hozott földerítő előter-jesztések abba hagyassanak, minek folytán az nem is fog megtörténni; annálkevésbé, mert a külügy-miniszteriumot e tekintetben leginkább az nyugtatta meg, miszerint közlései a delegációk által óztat-lan elismeréssel, mint a béke és az engesztelés szellemében folytatott működésének teljes erejű bizonyítékai fogadtattak.

Az 1. és 3-dik szám alatti okmányokban a cs. és kir., valamint az alkotmány szerintleg egyesült királyságok s országok megnevezésében történt változások nyilvánítottak.

A 4. és 5-dik számokban az osztrák-magyar kereskedelmi tengerészet számára elfogadott új lo-bogó jelentetik be.

A 6. és 8-dik sz. alatt olvasható okiratokat a Wimpfen gróf berlini és Metternich herczeg párisi követhoz intézett jegyzékek képezik, melyek-ben a kormány visszautasítja a külföldi sajtó egy része által a piroskönyv közlésétele ellenében szót gyanúsító piszkolódásokat.

A 9. és 34-dik számú okmányok a porta és Görögország között váratlanul keletkezett egyenlenségek körül tett lépésekről szól.

A 37-dik constatólja az osztrák-magyar mo-narchia és Olaszország kormányai között létező leg-barátságosabb előzékenységet.

A 38-dik sz. alatt találjuk Beust grófnak Ingelheim gróf müncheni és Chotek gróf stuttgarti követhoz menesztett jegyzékeit. Ezekben a közös külügyminiszterium képviselőinek irányoz-hatása végett újlag kinyilatkoztatja, mikép a Né-metországban elintézetlenül maradt kérdések iránti érdeke azon óhajtatson alapszik, hogy a helyzet, mely az általános békét nem veszélyezteti, fenntar-tassék, egyébként pedig e kérdésekkel szemközt a teljes tartózkodás álláspontját foglalja el.

A 39-dik szám Beust gróf jegyzéke báró Werner drezdai követhoz, azon állíreket osztalja el, melyek a cs. és kir. kormányak a Francia-ország és Belgium közötti vitával szemben köve-tett magatartására nézve szárnyra bocsáttattak.

A 40. és 48-dik sz. alatti okmányok, a ró-mai udvarrali viszonyaink állása iránt tett előbbi közlések folytatásait képezik, nevezetesen Traut-tmanndorf gróf sürgönyeit Beust grófnak és az utóbbi válaszait foglalják magukban, — végre közli a 17-dik Pius pápa ő szentsége által Rómában egybehívott zsinat irányában, a cs. és kir. kormány által egyelőre felállított szempontokat, melyeknek kinyilatkoztatására a bajor királyi kormányak e részben hozzá intézett felszólítása adott alkalmat.

Ismétlem mikép csupán néhány pillantást vet-hettem a piroskönyvbe, s így csak dióhéjba szo-rítva közölhetem tartalmát. Néhány nap múlva közkézre kerül az egész gyűjtemény.

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése júl. 13-án d. e.

Több kérvény közt bejelentetik Dézs városá-nak azon kérvénye, melyben az üszök és tinók, illetőleg a rugott borjúknak 4 éves koruk előtti le-vágatását közgazdasági szempontból betiltatni kéri.

A főrendiház jegyzője jelenti, hogy a felső-ház a bírói hatalomról szóló törv.-javaslatot, ugy a többi közelebből tárgyalattakat is elfogadta.

Horvát Boldizsár igazságügyi miniszter vá-laszol néhány interpellációra. Ezután felel Almási Sándor azon vádjára, hogy a legfelsőbb törvény-szék egyik tagja ügyvéd korában az ügy folytatá-sáért 4000 frt díjt köölt volna ki magának, lefi-zetéseig az írományok kiadását megtagadván.

Almási S. kijelenti, hogy a miniszter őt nem jól értette, mert ő azt állítja, hogy e 4000 fo-rintot az expedálás sürgetéseért kööltte ki, ez ügy-véd pedig, jelenleg legfőbb törvényszéki bíró Tóth Lőrincz.

Horvát Boldizsár igéri, hogy az ügyet meg-vizsgálja; aztán pártolja a más két megtámadott bíró: Hegegmüller és Kossalkót, bebizonnyítván, hogy a vértörvényszék tagja egyik sem volt, ha-bár szolgáltak is a Bach korszakban. Kinyilatkoz-tatja továbbá, hogy a 48 előtti capacitásokat, mert Bach alatt visszavonulva, praxisuk nincs, a törv.-széknek nem alkalmazhatja.

Lónyay pénzügyminiszter felel a Bethlen Sándor gróf interpellációjára, kijelentvén, hogy az erdélyi útvám-kérdés felett a törvényhozás fog in-tézkedni; a jövő év kezdetével azonban az eddigi egyenlenségek meg fognak szüntetettetni. — Felel még a szabadkai adóexecutióra vonatkozó interpel-lációra, miből kitűnik, hogy nevezett város 454,000 frttal van hátrálékban. (Beszédét adni fogjuk.)

A képviselőház ülése júl. 14-én d. u.

Elnök jelenti, hogy a szentesített törvények holnap délután 1 órakor tartandó ülésben fognak kihirdettetni. — Most a főrendekről egy üzenet vá-ratik; — addig is, míg ez megjő, egy igen érdekes tárgyat intézhet el a ház. (Halljuk.) E napokban a vízvezetési munkálatok már az országházig jut-nak, kérdi: akarja-e a ház bevezettetni az ország-házba.

Molnár Pál nagy derűtség közt a rendki-vül fontos és érdekes ügyet a gazdasági bizottság-hoz kívánja utasítani, míg Kovách László háznagy az elnökséget véli megbízandónak, mi elfogadtatik.

Ezután az ülés rövid időre felfüggesztett, majd ismét megnyitván.

Teleky Ede gr. főrendi jegyző áthozza, a főrendek üzenetét, mely szerint az első magyar gácsországi vasút kiépítéséről szóló törv.-javaslatot, továbbá a miskolczi putnoki és nyiregyház-ungvári vasúttakra vonatkozó határozatokat elfogadták.

A képviselőház ülése július 15-én.

Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök át-nyújtja az ő Felsége által szentesített törv.-cikke-keket a bírói hatalom gyakorlásáról, a magyar nyu-gati vasútról és a magyar-gácsországi vasútról.

A törv.-cikklet felolvasatván kihirdettettek, s hasonló czélből a felsőházhoz átvitetni rendeltettek.

A mai ülésről szóló jegyzőkönyv azonnal el-készültvén, hitelesített.

Elnök: annak idején a miniszteriummal egyetértve közléteendi az elnök az ülések újból megnyitásának napját; — addig is az üléseket el-napolva, a képviselőknak jó egészséget kíván.

Erre a képviselők az elnök lelkes éltetése közt szétoszlának.

A közös miniszterium előterjesztéséből

az 1870-ik közös költségvetés iránt.

Az 1870-ik évi előirányzat, szerkesztésre és felosztásra nézve, hasonlít az 1869-ik évi előirány-zathoz, némi kis változások kivételével, a melyeket a könnyebb áttekinthetőség és érthetőség érdekében tenni kívánatosnak látszott.

Az előirányzat négy fejezetre oszlik a me-lyek: I. A külügyminiszterium. II. A hadügymi-niszterium. III. A pénzügyminiszterium. IV. A szám-ellenőrség.

I. Fejezet. Külügyminiszterium.

Ha az 1870-ik évre 4.102,496 fttal, előirány-zott szükséglet az 1869-ik évre 4.183,400 ft, en-gedélyezett költséggel összehasonlítottat kitűnik, hogy az 1870-dik évi szükséglet 80,944 forinttal csekélyebb.

II. Fej. Hadügyminiszterium.

A. Hadsereg. A rendes hadiköltségek fedezé-sére az államjavadalmazás az 1870-dik évre 74.986,000 fttal van előirányozva, míg ugyanezen czélra 1868-ban 69.757,692 fttal engedélyeztetett.

Ezen összegek egybehasonlításából kitűnik, hogy az 1870-ik évre kért összeg, az 1869-ik é-vre engedélyezett összeg ellenében 5.208,308 fttal nagyobb.

A hadsereg rendkívüli szükségletének fede-zésére az 1870-ik évre 4.761,000 fttal vétetik igény-be; miután e czélra 1869-ben 4.739,681 fttal volt engedélyezve, annálfogva ezen czim alatt 21,319 fttal álló költségűbblet mutatkozik.

B. Tengeri haderő. A tengeri haderő rendes szükségletére az 1870-ik évre 7.400,852 fttal van előirányozva.

1869. az ebbeli rendes szükségletre 7.461,132 fttal engedélyeztetett.

Eszerint az 1870-ik évi követelmény 60,280 fttal csekélyebb.

A tengeri haderő rendkívüli szükségletének fedezésére az 1870-ik évre 3.793,000 fttal vétetik igénybe, s miután ugyanezen czélra 1869-ben 1.289,029 fttal volt engedélyezve, annálfogva az 1870-dik évi követelmény 2.503,972 forinttal na-gyobb.

A hadügyminiszterium által igényelt összes állami javadalmazás az 1870-dik évre teszen te-hát 90.940,852 forintot s így az 1869-dik évre 83.267,533 fttal engedélyezett összeg ellenében 7.673,319 forintból álló költségűbblet mutatkozik.

III. Fej. Pénzügyminiszterium.

A központi vezetés szükséglete az 1870. évre 96,924 fttal áll, eszerint tehát az 1869-dik évre 101,224 fttal engedélyezett összeg ellenében 4300 frtnyi megtakarítás mutatkozik.

A központi pénztár részére ugyanazon ösz-szeg szűkségteltetik, a mely az 1869-ik évre enge-délyeztetett t. i. 20,040 fttal.

A számosztály részére 21,196 fttal van előirá-nyozva, tehát az 1869-ik évre 16,998 fttal enge-délyezett összeg ellenében 4198 fttal több.

Ha az 1869-ik évre 138,262 forinttal engedélyezett összes szükséglet az 1870-ik évre 138,160 forinttal igénybe vett költséggel hasonlítatik össze, kitűnik, hogy az utóbbi évre követelt összeg 102 forinttal kisebb.

Nyugdíjak. A nyugdíjvezmények fedezésére az 1870-ik évre 1,612,200 forint szükségeltetik, így az 1869-dik évre 1,561,833 forinttal engedélyezett összeg ellenében 50,367 forintból álló többlet mutatkozik.

IV. Fejezet. Számellenőrség.

A főzárások szükséglete az 1870-dik évre 104,095 forinttal számítottán ki, az 1869-dik évre 101,950 forinttal engedélyezett összeg ellenében 2145 forinttal több vétetik igénybe.

A közös költségek főösszege 96,997,803 forint, melynek fedezésére mindenekelőtt a határvámjövendőknek a tavalyihoz képest 3,017,000 forinttal magasabbra előirányzott 10,944,000 forint feleslege fordítandó és így járulékok által még 85,953,803 forint fedezendő.

Ezen összegből a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokra 70%, az az 60,167,662 forint, a magyar koronához tartozó országokra pedig 30%, vagyis 25,786,141 forint esik.

Az 1870-ik évet illető javaslatokon kívül még külön előterjesztésekben póthitel fog kértetni azon mellőzhetlen kiadások alkotmányos fedezésére, a melyek az 1868-dik és 1869-dik évben előfordultak.

A honvédelmi m. k. miniszterium körrendelete valamennyi törvényhatósághoz.

A magyar sorhadbeli (hadtengerészeti) csapatok 1868. évi XL. t. czikk 13. §-ban megállapított számerejének folyó 1869. évre leendő kiegészítése végett, a f. é. június hó 29-én ü. cs. és ap. királyi Felsége által szentesített, ugyane hó 30-án és ma az országgyűlés mindkét házában kihirdetett s A. /- alatt mellékelt törvényozikk értelmében a magyar korona országaiól:

a sorhadhoz és hadtengerészethez üjenczjutaléknál 39,339
póttartalékosoknál 3,934
és így összesen 43,273
főnyi hadjutalék lesz kiállítandó.

Ezen hadjutalékból az 1867-diki népösszeírás alapján, s a katonai határvérvidéket ide nem számítva, és pedig először az üjenczjutalékból esik:

a) 30,645 fő a budai hadfőparancsnokság,
b) 6,001 a nagy-szebeni hadparancsnokság, és
c) 2,693 a zágrábi hadfőparancsnokság területére;
továbbá másodsor a póttartalékból jutalékból:
a) 3,065 fő a budai hadfőparancsnokság,
b) 600 a n.-szebeni hadparancsnokság, és
c) 269 a zágrábi hadfőparancsnokság területére.

E hadjutalékok födőzésére, az érintett törvényozikk 3. §-a értelmében ez idén kivételosen, nem három, hanem öt korosztály, u. m. 1849, 1848, 1847, 1846 és 1845-ben született védkötelezettek idézendők be.

A főntebb hadjutalékok teljes födőzése után a hadiszolgálatra alkalmas védkötelezetteknek ezen korosztályokból még fennmaradó száma, az 1868. XL. t. cz. 32. §-ának 4-dik bekezdése értelmében — a honvédségbe fog besoroztatni.

Az üjenczállítás nem községenként, hanem sorozó-járásonként — ezeknek eddigi területe megtartásával — a f. évi augusztus 15-től szeptember 30-ig eső időtartamban lesz eszközözendő. És éppen ez utóbbi körülmény hazafias kötelességévé teszi az üjenczozás fogantatására hivatott minden közegeknek, hogy a jelen rendelet vételével, haldéktalanul és teljes eréllyel oda működjenek, miszerint

I. mind az öt korosztály összeírása pontosan és a lehető leggyorsabban véghezvitessék;

II. ennek bevégeztével a sorshuzás azonnal megtörténjék;

III. a főlzólamlások és a tényleges szolgálat alóli fölmentés iránt folyamodások minden főnakadás nélkül tárgyalathassanak;

IV. a tervezet, a mely szerint a mozgositandó vegyes bizottságok a főlzólamlásokat tárgyalni, és a sorozást fogantatásit szándékoznak, a magadején megállapítások és közzétéessék; végül:

V. hogy az állítás akadálytalanul végrehajthassék.

E főntebb körvonalozott főteendők tekintetéből a megye (város) közönségének — addig is, míg a védőtörvény fogantatásáról szóló általános, és éppen nyomtatás alatt levő teljes hivatalos utasítás közölthetnek — szoros alkalmazkodás végett egyelőre a következők rendelet adatik ki:

I. A védkötelezettek összeírása.

1) Minden községelöljáró által két összeírásit jegyzék készítendő, és pedig a B. /- minta szerint az illető községből való — és a C. /- minta szerint a nem oda való illetőségekről.

2) A községbeli illetőségekről korosztályonként külön-külön, tehát öt egymástól elkülönített jegyzék készítendő. — A 3., 4- és 5-dik korosztályokra nézve az ezelőtti sorozásokból fennmaradt

községenkénti összeírásit jegyzékek kiigazítása eleendő.

Az idegenek egy és ugyanazon jegyzékbe iktatandók, különböző korosztályokra való tekintet nélkül.

3) A sorozás megkezdésének és az összeírandó védkötelezettek fölhívásának kihirdetése minden községben a szokásos módon és késedelem nélkül, a D. /- alatti ide mellékelt falragasznak kellő mennyiségben leendő kifüggesztése által történhetik meg.

Ebben mindaz befoglaltatik, a miről a népnek e részben a maga tájékozása végett értesülnie kell.

E falragaszokra nézve itt még csak az jegyzetetik meg, hogy mielőtt azok a községekbe szétküldetnének, a bennük fennhagyott üres helyek kitöltendők, vagyis azon napok száma, a melyek alatt a bejelentéseknek történniük kell, az illető járásbeli közigazgatási főtitst által beirandó; beiktatandó továbbá általa azon nap és hely is, a hol a sorshuzás végbemenend.

A falragasz végén hagyott üres hely valamely netalan községeseinek mutakozó megjegyzés vagy utbaigazítás közzétételére használható föl, akár az illető törvényhatósági főnök, akár a járásbeli főtitst, akár pedig a községi előjáró által.

E falragaszt ki kellett és aláírással az illető községi előjáró látja el.

4) Minthogy az összeírásnak annál pontosabban szerkesztettnek kell lennie, mivel az üjencz- és póttartaléki hadjutalékok kiszámításának egyik főalapját képezi, ez összeírás, tükélyesbítés végett az anyakönyvvezetők által az E. /- minta szerint azonnal elkészítendő születési, keresztesési és halotti anyakönyv kivonattal gondosan egybebeisíltandó.

Az anyakönyvi kivonat átnézése után, a községelöljáró köteles azokat, a kik e kivonathoz előfordulnak ugyan, de már nem tartózkodnak a községben, kipuhatolni, és az eredményt az említett kivonathoz följegyezni: vajjon ezek kívándoroltak, más helyett nyertek illetőséget, vagy pedig meghaltak-e?

5) A bejelentés szóval vagy írásban, és pedig maga a védkötelezett, vagy annak szülői, avagy más hozzátartozói által történhetik, s abban a rendben jegyzendő be, a mint egymásután következnek.

6) A községbeli illetőségekről vezetett jegyzékbe nemcsak azok lesznek fölveendőek:

a) a kik a községben születtek és ugyanott laknak; hanem
b) azok is, a kik a községben születtek ugyan, de — a nélkül, hogy e községbeli illetőséget elvesztették volna — onnan távol vannak. Valamint

c) azok is, a kik mint jövevények telepedtek a helységbe és már odaváló illetőségekké váltak.

7) Ezen említett jegyzetekből a helybeli védkötelezettek közül egyetlen egynek sem szabad ki-maradni, még azon esetben sem, ha az illető jelenleg netalan a hadseregben, vagy hadi-tengerészetben szolgálna, avagy a hadi szolgálatból már elbocsáttatott volna. Fölveendő továbbá azok is, a kik az illető korosztályokból a múlt sorozások alkalmával fölmentettek, vagy akármi cím alatt hadi szolgálatra alkalmatlanoknak nyilvánítottak; ellenben azok, kik az anyakönyvben mint elhaltak, kívándoroltak, vagy a községből elköltöztek vannak megjegyezve, az összeírásit jegyzékbe nem iktatandók.

8) A tényleges szolgálatban álló katonáknak fiait és hozzátartozóit, valamint a katonai hivatalnokokat, ha még védköteles korban állanak, szintén a községelöljárónál tartoznak magukat jelenteni; hasonlóképp:

9) a felhívott korosztályokbeli minden egy évi önkéntesek, akár tényleg szolgálnak, akár pedig a tényleges szolgálat elhalasztása mellett a hadseregbe soroztattak volna magukat.

10) A katonai képező intézetekből az idén a hadseregbe kilépendő növendékekről a községelöljárók az illető intézetek parancsnokságaitól fognak értesítettni.

11) Azon körülmények, melyek a védkötelezettek sorozás elállítására vagy nem állítása tekintetében döntő súlylyal bírnak, a jegyzék 15-ik rovatába világosan és röviden bejegyzendők. Ily körülmények lehetnek például, ha a védkötelezett kereset, vagy a büntető törvények szerinti előleges vizsgálat alatt áll, habár szabadlábban van is, vagy ha a védkötelezett helyett, a mint az a múlt 1868. és 1867. évi sorozások alkalmával eszközöltetett, helyettes állítottatott, avagy végre, ha — mint ezelőtt engedélyezve volt — a katonaváltásdíj érette lefizettetett, mely utóbbi esetben a lefizetés éve is röviden és érthetőleg bejegyzendő.

A valamely községben tartózkodó idegenekről szóló összeírásit jegyzékre nézve figyelembe vevendő: hogy

a) az idegenek összeírása vagy a védkötelezettek bejelentései, vagy a községi előjárónak hivatalból eszközözendő nyomozásai alapján történik. Idegenek alatt pedig nem külföldieket, hanem bel-földiek értendőek, azaz: akár ugyanazon sorozási járáshoz tartozó más községbeli, akár pedig a monarchia mindkét államának bármely sorozási járásából való védkötelezettek.

b) Hogy ha a védkötelezett érvényes igazolvány birtokában nincsen, e körülmény a jegyzék 8-dik rovatában megjegyzendő: s ha ez oly védkötelezetté fordul elő, a ki korosztályánál fogva már előbb sorozás előtt állott, akkor a községelöljáró köteles az „Észrevétel“ című rovatba beiktatni, hogy az illető védkötelezett, saját előadása szerint, mi módon felelt meg haddkötelezettségének.

c) Idegen védkötelezetteknek, különös figyelmet érdemlő körülmények közt, közigazgatási főtitstjüknak eleve kieszközlött beleegyezése, vagy közvetlen megkeresése folytán, szabadságukban áll, védkötelezettségüknek valamely, tartózkodási helyükhez legközelebb eső idegen sorozó bizottság előtt tenni eleget, az eredmény honossági közigazgatási főtitstjükkal azonnal közlendő levén.

Ezen kivételnek helye van:

aa) ha állandólag alkalmazott állami vagy más hivatalnokokról,

bb) ha nyilvános tanintézetek rendes tanulóiról, vagy

cc) oly védkötelezettekéről van szó, a kikről tartózkodási helyüknek közigazgatási főtitstje kelőleg bizonyítja, hogy hivatalukat egyáltalában félbe nem szakíthatják, avagy betegség vagy a szükséges átköltés hiánya miatt nincsenek oly helyzetben, hogy védkötelezettségük teljesítését végett illetőségi helyükre utazhassanak.

d) Oly védkötelezetteknek, a kiknek bebizonyított alapos okoknál fogva, a sorozás időszakán túlterjedő, külföldre szóló úti engedély adatott: ha kívánják, honossági közigazgatási főtitstjü által megengedtetetik, hogy valamely, tartózkodási helyükhez közelebb eső sorozó-járáshoz tessenek eleget védkötelezettségüknek.

e) Az illető idegen sorozó bizottság mindezen elősorolt esetekben lehető bizonyosságot köteles magának szereznie a védkötelezett személyének ugyanazonosságáról. (Folytatjuk.)

Hazai fürdők.

Sztojka fürdő, július 12-én, 1869. —

Tudom mennyire igénybe veszik a jelen politikai mozgalmak és országgyűlési tudósítások e lapok hasábjait, még sem hiszem, hogy hely ne maradjon jelen fürdői tudósításom számára, mely rövid és tárgyilagos akar lenni. Nyáron a vidéki társas élet a fürdőkre szorítkozik, kinek módja és tehetősége van, még ha nem is beteg kirándul valamely közel eső fürdőre szórakozás kedvéért. A sztojka fürdőn kevés ilyen élvező embert találunk az idén, azért kevés is az időtöltés; itt többnyire betegek vannak, kiket a sztojka fürdő jó hírneve, hatása s csodás gyógyereje oly nagy számmal gyűjtött e regényes fekvésű, egészséges levegőjű fürdőre, hogy már július 1-én napján szállást nem lehet kapni, s a vendégek egy része a szomszéd M.-Lápos helységében, vagy Sztojka falván fogadott lakást, míg a nagyobb rész visszautazott. E szálláshányon rövid időn segítve lesz, mert a vállalkozó szellemű s a vendégek kényelméért minden elkövető, fáradságtalan szorgalom bérlek: Vojt József és Vojt Jakab úrnak még 16 szobát tettek lakható állapotba, s naponta most is működnek a fürdő szépítésén. Alóli már 4 év óta nem volt itt s már is egész sétányosorokat lát fákkal beültetve, s parkokat izletesen s szabályszerűen rendezve.

A körülményekhez képest, megmondolva, hogy itt többnyire májbetegekkel találkozunk, az ideai fürdői élet elég eleven, s társas élvezetek sem vagyunk hijjával. Tegnap a m.-láposi kath., azelőtt a domokosi ev. ref. iskola javára rendezett táncvigalom, melyben inkább csak a gyógyvendégek vettek részt; a szélesen kiterjedő vidék nem igen volt képviselve, mint mondják, de mit hinni nem akarok.

Hogy a szellemi igényeknek is elég legyen téve, a bérlek saját kis könyvtárát a vendégek használatára átengedte, melyet ismeretes áldozatkészségével szaporit. Az intézet számára a következő lapok megrendeltek: „Kolozsvári Közlöny“, „Magyar Polgár“, „Hon“, „Bolond Miska“, „Fővárosi Lapok“, „Vasárnapi Ujság“ és „Politikai Újdonságok.“

A gyomor igényei kielégítésére elegendő gond fordítottatik, s az étkezés elég jó. Hogy néha késő ebédreke túllik le s a szolgálat nem elég gyors, annak tulajdonítható, hogy a bérlek ily sok gyógyvendégre nem számított; de e bajon is már segítve van.

A vendégek mulattatására a dézsi barna hangeszkar működik naponta háromszor a főforrás körül.

Társas kirándulásokat is tettünk. A múlt esztőtörtkőn az ide két órára fekvő rókahidai (Podurojd) vasgyárt és üntödté tekintők meg, a társaságunkat díszítő szép női gyógyvendégek részvéte mellett; a jövő esztőtörtkőn a sátor alakú szép fekvésű sátor hegyére készülünk, melynek tetejéről messzebe kilátás nyílik, s aljából izletes málna, szamocza és eper adagokkal látják el a vendégeket a szomszéd falusiak.

Meg kell még említenem fürdői orvos dr. Simai Tivadar urat, ki köztünk majd minden nap megjelenik, s a gyógyvendégeknek tanácsokat osztogat lelkiismeretes buzgósággal. A gyógyrendszer itt is ivásból és fürdésből áll, ez utóbbi csak másodrendű dolog, s mily jótékony e víz hatása alól-

irt saját tapasztalásából bizonyíthatja, kinek májbetegeisére itt nyert javulást.

A postai közlekedés az ide három negyed óra távolságra fekvő magyar láposi postahivatal útján történik. A postamester úr áldozatra kész, előzékeny s szolgálatra termett ügyes ember, ki minden alkalmat megragad, hogy a vendégek számára érkezett leveleket s lapokat pontosan megküldhesse, a hetenként két nap kivételével mindennap érkező postával, mégis az álladalom megtehetné, hogy egy postaküldönc által szállítatná ide a postanapokon a küldeményeket a fürdői idény tartama alatt, akkor, midőn más fürdőkön egész távirati hivatalokat állít fel. E mindig nagyobb fontosságra emelkedő s mindig népeesebb és látogatottabb fürdőhely e figyelmet megérdemli a kormány részéről, mire bátorokodunk is felhívni az illetők figyelmét.

Mányay.

A dohány-egyedáruság eltörlése esetében Magyar-ország és a Lajthántuli tartományok között fennálló nemzetközi viszonyra vonatkozó s a magyar dohánytermelést ebből kifolyólag érdeklő

E. kérdések.

1. Az 1867. XVI. törvény XXII-dik cikkke értelmében, a vám- és kereskedelmi szövetség határozmányainak megváltoztatására csak öt év múlva, vagyis az 1872-dik évi december 27-ke után lehetővé alkudozást indítványozni, ezen időpont bekövetkezése előtt, tekintetbe véve egyszersmind az 1867. XVI. törvény XI. cikkét, és az 1868. XIV. tv. cikk 1-ös szakaszának tartalmát is, jogi szempontból a jelenleg fennálló dohányegyedárusági törvényeket és szabályokat meg lehet-e szüntetni avagy változtatni, és miképpen?

2. Lehet-e a vám- és kereskedelmi szerződés felmondása esetében is a másik fél törvényhozása mellőzésével a dohányegyedáruságot megszüntetni, vagy arra vonatkozólag reformokat hozni be?

3. Miképpen lehetne a magyar korona országai-ban a dohány-egyedáruságot megszüntetni a nélkül, hogy az a másik fél jövedelme csonkítását maga után ne vonja?

4. Ha a magyar korona országai-ban a dohányegyedáruság megszüntetné, és a dohánytermelés korlátlanul meg volna engedve, akkor Ő Felsége többi országai-ban következő esetőségek állhatnának be:

a) az egyedáruság fenntartása, de a dohánytermelésnek jelenleg fennálló megszorításával, s a kép, hogy a dohánykezelőség nyersdohány-szükségletét ezental is Magyarországból fedezné;

b) az egyedáruságnak és a dohánytermelési tilalomnak fenntartása, azonban ugy, hogy a nyersdohánybeli szükséglet beszerzése a cs. kir. osztrák dohánykezelőség számára nem Magyarországból, hanem Ő Felsége alatt nem álló idegen országokból történne;

c) a dohányegyedáruság fenntartása, de a dohánytermelésnek a jövedék szükségletéhez mért kiterjedésben saját területén leendő behozatala mellett,

d) a dohányegyedáruság megszüntetése és a dohánytermelés felszabadítása.

Minthogy továbbá hivatalos kimutatások szerint, az elérhető magyar nyersdohányból évi átlagos számítás szerint kell:

a) a magyar korona országainak 250,000 mázsa
b) a lajthántuli tartományoknak 430,000 „
c) kivitelre 120,000 „
Összesen 800,000 mázsa

és az ezen mennyiségnek megfelelő évenkénti dohánytermelési átlag

a) a magyar jövedék szükségletére 28,185 holdat

b) az osztrák jövedék szükségletére 48,478 „

c) kivitelre 13,529 „
Összesen 90,192 holdnyi

területet vesz igénybe: e szerint a magyar dohánytermény nagyobb része az osztrák dohánygyárakba vitetik ki.

Továbbá ugyanazon hiteles adatokból kitűnik, hogy Ő Felsége többi országai-ban a dohánytermelés csak különös nemekre (de melyek né-mely, Magyarországon is kedvelt gyártmányokhoz szükségeltetnek) és csak néhány kertületre szorítkozik, u. m. Galiciában 87,000 mázsa átlagos évi termeléssel 6200 holdra, Tirol egy vidékén 4800 mázsa átlagos évi termeléssel 500 holdra, — ezen tényállás s a felsorolt esetőségek folytán következő kérdések merülnek fel:

Mily következtetése lennének a dohánytermelés felszabadításának

a) a dohánytermelésre általában, és különösen, b) nagybani termelőkre, c) kisebb földbirtokosokra, d) a kiválóság dohánytermelés céljából felállított telepítvényekre (kertészségekre), e) az ugynevezett feles kertészekre, f) a gyártásra, g) a bel és külforgalomra?

*) A feleleteket írásban a dohányjövédéki szakbizottság elnökeinek Wodianer Albert úrnak — Pest Deákter 1. szám bérmentetleténél, a „dohány-jövédéki szakbizottság ügyében“ felirattal ellátva — kell 1869. aug. 15-ig beküldeni.

A szerk.

5. A 4-ik pontban a) b) c) alatt felsorolt esetekben a közben lévő vámvonalként újra leendő felállítására nélkülözhetetlen szükségé válván, azon kérdés merül fel, vajon a dohánytermelés felszabadítása nyújt-e oly jelentékeny előnyöket, hogy az a magyar dohány kivitelének nagy részbeni veszélyeztetése, és a forgalomban a határon átkelőkülhetlenül keletkező gátolások dacára mégis kívánatos volna?

6. Az 1867. XVI. törvény 1-ső cikke határozottan megállapítja, miszerint a szövetség ideje alatt a két fél egyikének sem lesz joga azon forgalmi tárgyakra, melyek az egyik fél területéről a másik fél területére átviteltnek bármennyű beviteli, kivitel, vagy átviteli vámilletéket vetni, s e végből közben lévő vámvonalként állítani; továbbá bármennyű és bárki részére szedett belső adókkal az egyik fél a másik fél területéből bevitt cikkeket csak oly mérvben terhelheti, a milyenben ily adókkal saját területen hasonló iparkészítményeit vagy termékeit terbeli. Kérdés tehát, hogy a dohánytermelés, kereskedelem és ipar mindkét fél területén szabadadja tétele esetére, a mikor egy a nyers mint felgyártott dohány egyik területből a másikba vámmentesen és megadóztatlanul, vagy egyforma adóval terhelve vitetnek, s így a birodalom mindkét felében szabadon versenyző üzlet tárgyává tétetnek: az egyetemes dohányipar nyerne vagy vesztené-e azáltal szemben a monopoliával, Magyarország nemzetgazdasága, a termelés, kereskedelem és a gyártás forgalmi körében?

Jegyzés. Az ezen rovat alatti kérdésekre felelet kéri a nagy közönség szakembereitől, gazdasági egyletektől, kereskedelmi kamaráktól s a dohányipari külkereskedőktől — exporteurs.

Felhívás*)

a Pesten tervezett országos kiállítás ügyében.

A hazai termelés minden ágaiban megindult haladási törekvések egy általános kiállítás eszméjét ébresztették, melyet a magyar kormány erősen fel fogván, annak kivételét áldozatkészséggel kívánja előmozdítani, s az alólírt ideiglenes szöveggel felhívta, miként a szükséges előmunkálatokat elkészítse.

Hogy a kiállítás terjedelmére nézve tájékozást nyerjünk, ezennel felhívjuk mindazokat, kik a tervezett hazafiai vállalatban terményeik, iparcikkeik és műtárgyaik kiállítására által résztvenni kívánnak, hogy f. évi aug. 1-éig nevük és lakásuk (utolsó posta) megjelölésével ellátott iratban közöljék:

1. Miféle tárgyakat szándékoznak kiállítani?
2. Körülbelül mennyit tért fognak ezen tárgyak kiállításával igénybe venni.

E nyilatkozatok, melyek a jelentkezőkre nézve kötelező erővel nem bírnak és csak előleges tájékoztató szolgáltnak, így címezendők: Az ideiglenes kiállítási-bizottsághoz az ipar-egyesület helyiségében Pesten (régi színház) 1. emelet.

At vagyunk hatra azon meggyőződéstől, hogy a kiállítás eszméje általános visszhangra fog találni és minden gazdát, iparost és művészt, szóval a nemzeti jóllét minden munkásait tervé keny közreműködésre fogja buzdítani; s azért reméljük, hogy mindenki sietni fog a felhívásunknak megfelelni, s ezáltal lehetővé tenni, hogy az előmunkálatokat minél tökéletesebben és gyorsabban befejezzék, a tényleges kivitelhez lehessen fogni.

Pesten, 1869. d. évi július 8. k.

Az orsz. m. ipar-egyesület, orsz. gazdasági-egyesület és orsz. képművészeti társulat küldöttéből alakult: ideigl. kiállítási bizottság.

Napi hírek.

Gr. Mikó Imre közl. minisztert Fiume közvegytársasága diszpolgárra választotta, a fumei vasút ügyében követett sikeres eljárásáért.

Gyulafejevárról kelt távirat szerint Lipót főherceg mérnökkari főfelügyelő, az erődírmények megtekintése végett, f. hó 16-kán oda érkezett. Rajner Lajos hírneves tirolai énektárolata (4 nő és 5 férfi) ma adja első hangverenyét a városi redout teremben. Kezdeté 8 órákor este. Jegyeket lehet váltani a „Nemzeti szaloda” 3. dík szájában reggel 9 óráig, este 5 óráig.

Mint a „P. L.” biztos forrásból értesül, a Felsége a királyi megengedte, hogy a honvédtiszteknek fölszerelési költségül legalább 200 forint fizetési előleg utalványoztassék, a visszafizetés 24 havi részletben történik.

A marosvásárhelyi kir. táblához Nagy Sámuel marosvásárhelyi királyi ügyek igazgatójává, Petri Ádám ügyvéd pedig segédelőadóvá nevezetett ki.

Az első erdélyi vasút, mint tudjuk, múlt év decz. 22-kén adatott át a közforgalomnak, s ezóta f. évi június végeig utazott rajta 67,991 személy, s szállított 1,595,178 mázsa tét. A bevétel 421,886 forint volt.

A második honvéd-toborzás N. Szebenben az elsőnél is gyengébben ütött ki, levén

*) E felhívást ajánljuk t. olvasóink s általában az érdekeltek kiváló figyelmébe: az út — az ország anyagi érdekeinek, e kiállítás hő pártolása, illetőleg az abban való részvétel által kiszámíthatatlan horderejű lendületet adni — hisszük, hogy hazánk fiai felhasználják e ritka kínálkozó alkalmat.

A szerk.

az eredmény = 0, odaváló lapok szerint jelentkeztek ugyan többen, de mind olyanok, kiket a szabályok értelmében bevenni nem lehetett.

Rendőrszolgánk azon eljárása, hogy itt-ott a tettelegességgel mennek, többször megrovással találkoztak. A világról sem akarunk beállani az ökök jog védői közé, annál kevésbé pártoljuk a hivatali hatalommal visszaélést, s a korszerűségi homlokegyenest ellenkező brutalitást; azonban, ha a rendőrségtől rendet várunk, ismerjük el, hogy alárendelt közegei olykor annyira fel vannak hívva az ékesszóláson kívül fontosabb argumentumok igénybevételére, hogy ha ez argumentumokat nem használnak, éppen azon célra lennének alkalmatlanok, melyre beállítottak. Kérjük példán a tettelegességet minden esetben kárhóztatót, mit tett volna azon rendőrszolgá helyében, kit a múlt vasárnap, három a sötétezen garázdálkodó hostái lög, mert őket bekísérni akarta, agyba főbe vert? Ha szépen megszabad, persze, hogy nem bántalmaz senkit, hanem az a három legény még jobban infestálta volna a közönséget. A rendőrszolgá nem szaladt meg, hanem megtamadott erősen rendre utasítva, ezeket segélyre érkezett társával csakugyan elvezette oda, hová akarta, a rendőrség elé. Kötelességet teljesítette úgy hisszük, s már most csak azon tündöklök, miként történhetik meg ily erősen rendőrszolgák mellett az, hogy éjszakánként még mindig a legfrivolabb ordítás veri fel az alvókat; mert az csakugyan egy törvénycikkben sincs megírva, hogy azért, mert valakinek a csondránál tán finomabb ruhája van, egy kissé elcsukadni ne lehessen, habár ezt bőségesen megérdemli is.

A telekkönyvi helyszínelés Doboka és Belső Szolnok vármegyékben e f. év aug. és sept. hónapokban meg fog kezdődni. Figyelemre emeljük azért mindazon birtokosok, kik ezen községekben fekvőeségeket bírnak, hogy a telekkönyvi helyszínelés alkalmával tartandó biztományi tárgyalásoknál jogaik megóvása és érvényesítése végett személyesen vagy meghatalmazottjaik által megjelenni el ne mulasztják; különben a helyszínelő biztományok, utasítások és szabályaik értelmében, a kimaradók költségére és veszélyére képviselőt hivatalból fognak kinevezni, s a tárgyalást azokkal megtartani.

A távirati szolgálathoz e napokban Bécsbe 19 nő nevezetett ki, miután az előszabott vizsgát sikeresen letették.

Zavargás volt Brünnben f. hó 13. és 14. kén. A város közlekedése a vidékkel katonaság által elzárattott, 13 kén este a munkások összecsoportosultak, a rend helyreállítására kivonult katonaságot kövekkel, sőt egyes lövésekkel fogadták, úgy hogy 3 katonát megsebesült, minél folytán a csapatok löttek, s 2 halott, 12 sebesült lón a zavargás áldozata. Éjjel a csend nem zavartatott, de a munkások szünetelnek, s fegyveres segélyt várnak a vidékről, miért is a tüzéség fegyver alatt áll és Ramming altábornagy személyesen vette át a parancsnokságot.

Woronieczky herczegnek, 48-iki szabadságárczunk egyik hősének, emléket állítani tervez egy e célból alakult bizottság, mely eddig 330 forint gyűjtött össze.

A pénzügyi főtörvényszékhez Richter Antal igazgatóvá, Korimist István és Kuhár Endre irodatiszteké nevezetettek ki.

A hadsereg egészségügyi reformja iránt hozott statumát a katonai orvosok békeállásukat ekként állapítja meg: 2 tábornoki törzsorvos (General-Tabarst), 20 I. oszt. törzskari főorvos, 30 II. oszt. törzskari főorvos, 100 törzskari orvos, 280 I. oszt. és 280 II. oszt. ezredorvos, 140 főorvos — összesen: 852.

Szegeden két halász összeveszett a Tiszaparton s a bálulók rettentő mulatságára addig ültöztek egyik a másikat, míg végre egyik a lápról a vízbe pottyant. A másik erre egész flegmával utána ugrott s nagy nehezen kivonszolta lelki barátját a partra és aztán egész hidegvérrel folytatták az üklözést. Azt hinné az ember, hogy ilyesmik csak Angolországban történhetik.

Állatbiztosító-társulat alakult Pesten s közelebb már meg is kezd működését kigyó-utezai helyiségében. Az intézet élén gr. Zichy Rudolf és Türr István elnökök, Mihalik János, dr. Zlamál Vilmos alelnökök s számos szakember állanak. — Kívánnak gazdaságoságunk érdekében, hogy az intézet fenntarthassa magát jobban, mint eddig sikerült az ily célú vállalatoknak.

Kazinczy Ferencz szépművészeti lakása sokáig elhagyottan, rozszantan állt, s a lapok sokat emlegették, míg végre akademiánk vette pártfogása alá és Kazinczy lakását most már építik, hogy a kegyeletnek fenntartsák a falakat, melyek közt nyelvünk reformátora oly sokat dolgozott. Az akadémia egyszersmind Kazinczy három unokáját is nevelti, kik most szükségét látnak. Atyjuk, Kazinczy Bálint, honvéd lővén, most foglalkozás nélkül van. Kazinczy unokái közül a legidősebb 16, a legifjabb pedig 12 éves.

Debreczenből írják, hogy múlt hó 21-kén a debreczeni szathmári vasút-építési fővállalkozó dr. Stronsberg az előbbi vállalkozóktól a földmunkálatokat átvette, mert utóbbiak az építkezés gyorsítására nem fejtették ki elegendő erélyt és még az elkészítési határidőnek késleltetése is kihatásba helyeztetett. Következésképp már is észrevehető, miután f. hó 5-ik Debreczenből a földfeletti munkálatok megkezdettek: A debreczeni vámospárosi vonalon, hol a földmunkálatokra a nehézségek a legnagyobbak, szintén nagy erélyt fejtettek ki, úgy, hogy a debreczeni szathmári vonalnak megnyitása, valószínűleg még a határidő előtt várható.

Folyó évi július 28-kán lesz 20 éve, hogy az új-szegedi lőporos raktár a légrépült „S. H.” most megemlékszik ez eseményről. E napon — írja egy szemtanú — alig múlt két negyed 9-re, midőn iszonyú dörgés rázkódtat meg a várost. Az ablakok üvegei cserépekben hullottak a földre, s ezt rettenetes lármát követé. Ez volt a lőporraktár légrépülése, hol, hallomás szerint, 120 fogoly osztrák tüzér és több napszámos foglalkozkodott. 60 mázsa lőpor röpítette föl az épületet. A raktáron kívül még 8—9 kisebb ház részint szétzórattott, részint annyira megrongáltatott, hogy

lakhatatlanná vált. A látvány borzasztó volt. A fölháborított Tisza kikapott másfél ölnyire, minék következtében a közellevő deréglyék és ladikók felfordultak és számosakat a Tisza medrébe temetett. Előttém számtalan holt és félholt test buzott ki a deréglyék alól. Meggyejezendő, hogy ezen időben számos lélek volt Szegeden, különösen igen sok vidéki szekér a raktár körül; az egész térség telve volt azonföldről más különféle tárgyakkal, mintha éppen vásári nap lett volna. Főlölesleges lesz talán említenem, miszerint a raktárban dolgozó tüzérök és fuvarosok, kik a lőport és töltéseket a várból a raktárba hordák, a légrépültek. A szerencsétlenek holt tetemei részint a Tisza martaléka-vá lettek, részint a vidékre szórattak szét. Itt egy kezét, amott egy lábát, vagy más testrészét lehetett látni, félig megállt, megpörkölt. A szekértörödek előtt lovak heverték; a szekerek gazdái pedig ősszerencsésülva, ismeretlenül a tördékek között, a kiknek maradványai azonban azonnal elhordattak. Minthogy a hid, mely csak 50 lépésnyire volt a raktártól, sértetlen maradt, tehát áthaladtam, megtekintendő a tulsó oldalon szerencsétlenséget. Mindjárt a hídfőnél egy juhász fektött, mintegy 50 darab juhainak közepette halva. Juhai pedig megcsontkítva.

Necrolog. Báró Huszár Károlyné Hidvégi gr. Nemes Anna mint bánatos özvegy a maga és fiai János, Sándor, Károly, Miklós és Ádám, úgy ezek családja, valamint minden rokonaik nevében szomorúan tudatják, hogy forrón szeretett férje, illetőleg apjuk, mezőkövesdi b. Huszár Károly életének 74-ik, boldog házassága 51-ik évében, folyó hó 14-én, d. u. 5 órákor, huzamos ideig tartott szívbéli baj következtében, jobb életre szenderült. Egy számos család mély fájdalomtól lecsúszva veszi körül az üdvözült ravatalt, a kiből a haza egy buzgó, közügyeink szorgalmas és sikeres előmozdításában becsületesen munkás fiát, családja egy szeretve szeretett gondos apát, neje viszonzáságos élete hű társát és gyámolat veszt. — A viharos idők zavarában mindig tántorítatlan szilárd, elveiben mindig hű, munkásságban a közjóért soha sem lankadó férfi úgy bucsúzott el a földi létől, mint a munkánap estéjén nyugalomra vágyó, és a lefutott pályát áttekinthető, jutalmát öntudatában magában hordozó inkább kiérdemült mint elfáradt munkás. A vesztes család vigasza, reménye, az örökkévaló Szent Istenben való áhitatos bizalom, az ő szent akaratjában való gyermeki megnyugvás, a jövő jobb létben való viszontlátás. Az átszellemült földi maradványai folyó hó 16-án d. u. 5 órákor fognak a külső-monostorteszai b. Bornemisza Albert-féle báztról a katolika anyaszentegyház szokott halotti szertartása után a margitai családi sírboltba örök nyugalomra elidíttatni, lelkeért az engesztelő áldozat pénteken folyó hó 23-án d. e. 10 órákor az akadémiai egyházban fog a Mindenek Urának bémuntatni. Lengje körül áldás és béke porait! Kolozsvárt, július 15-én 1869.

Necrolog. Özvegy Prohászka Antalné, született Boda Lujza, a maga a gyermekei nevében szomorodott szívről jelenti, hogy szeretett férje, illetőleg a gondos édes aya: Prohászka Antal városi polgár és dipl. kertész f. hó 15-én reggel 7 órákor a haldokló szentegyház ajtóján felvétele után, mellvízkör következtében élete 56, boldog házasságának 25. dík évében kimúlt. Béke lengjen porai felett!

A művelt olvasó közönséghez.

A „Magyar Polgár” szerkesztője váltig állítja, hogy 2×2 nem = 4, hanem 5. Meggyőzni őt az ellenkezőről nem lehet, hogy miért nem lehet, rég megmondta Göthe. Nem is hozzá szólnunk, hanem az értelmes olvasóhoz.

Papp Miklós ur a „M. P.” 84-ik számában ezt írja: „A „K. Közlöny” még a 81-ik számában is azt forceirozza, hogy van lapunknak (t. i. a „M. Polg.”-nak) egy olyan előfizetési felhívása, melyben az mondatik, hogy a „M. P.” a legolvasottabb lap Erdélyben.”

Ugy látszik P. M. ur kevés tisztelettel viseltetik a „Magy. Polg.” olvasóinak józan felfogása iránt, midőn ily merész ráfogással mer eléjük lépni.

A „Kol. Közl.” 81-ik száma ezeket állítja és be is bizonyítja: „A „Magy. Polg.” kiadó tulajdonosa, ki ugyanegy személyben lap- és naptárszerkesztő, július 1-én kelt Gámán örökös nyomdájában készült „Előfizetési felhívást” küldött szét. Előlapján 1869 ki Naptáráról így szól: „az összes napilapjait (tehát az egész ismert világot) egyhangulag elismerte, hogy becsesebb s valógotabb tartalmu naptár még nem jelent meg (soha) a „Magyar Polgár” Naptáránál.” *) Par sorral alább így folytatja a „Közl.”: „Ugyanazon „Előfizetési felhívás” báztról lapján az egész világgal tudatja, hogy „Erdély legolvasottabb politikai lapja a „Magyar Polgár.” A compact betűkkel szedett szavak egyről egyig benne vannak az Előfizetési felhívásban, mely a Naptárt és a hirdetési rovatokat ajánlja. — — — Cikketek tovább folytatva ugyancsak a 81-ik számban írunk ezt is: „nem mondtuk (t. i. a 80-ik számban sem) hogy lapja előfizetési felhívásában.” Mégis Papp Miklós ur azt fogja reánk, mit felebb szószentet idéztünk t. i., hogy mi lapja előfizetési felhívására hivatkoztunk! Soha sem tettük; csak P. M. ur nem tudja sem azt, hogy mi mit állítottunk, — sem azt, hogy ő mit beszél: ilyen embernek sok szabad.

*) Ezt írta P. M. Naptáráról és nem a mit most a 84-ik számú „Magy. Polg.”-ban mond: „elég vakmerő voltam azt állítani, hogy becsesebb tartalmu dolgozatok jelentek meg benne.” Ezt mi is elismertük maga idejében s így most sem szőlőtünk volna ellene. Tehát mi most sem a vállalatot támadtuk meg, hanem P. M. ur személyes dicsekvését rőtünk meg; az elősorolt írók iránt egyenként és összesen senki sem viseltetik nagyobb tisztelettel, mint épen mi, de ezek közt sem fog találni P. M. ur egyet is, ki szerte len dicsekvését helyeselve, megrovásra méltónak ne ítélje.

Ime ugyan a „Magy. Polg.” 84-ik számában így ír: „A „Közlöny” beszél, az nemcsak hogy nem lapunké, de még csak nem is naptárunké, hanem hirdteményi felhívás, melyet a kiadó hivatal bocsátott ki, s mely ma már néhány ezer példányban forg közkézen s így minden emberrel kaczagtatja magát a jó „Közlöny.”

Ne siesstük el a kaczagást „jó” Papp Miklós ur, mert az kaczag jól, a ki utoljára kaczag.

Azon okmány, melyre a „Kol. Közl.” 80. és 81. ik száma hivatkozott, következő czímet hord homlokán: „Előfizetési felhívás, a Magyar Polgár Naptára” 1870-ki II-ik évi folyamára, Szerkesztő K. Papp Miklós. Aláírta a 2-ik oldalon: „K. Papp Miklós, a Magyar Polgár Naptára” kiadó tulajdonosa. A 3-ik oldalon van a rovatolás a megrendelő neveinek bejegyzésére; a 4-ik oldalon dícsérték, „Erdély legolvasottabb politikai lapja a „Magyar Polgár” — aláírásul a „Magyar Polgár” kiadóhivatala van oda nyoma.

Es most kérdezzük: nem ez-e a naptár előfizetési felhívása, a melyre mi mindig hivatkoztunk? Nem Papp Miklós írta-e alá a ki a „M. Polg.” szerkesztője? Nem egy személy-e a „M. Polg.” szerkesztője a lap kiadójaival, s így a kiadóhivatal nem ez utóbbi hivatal-e? Feleljen és — piruljon.

Papp Miklós ur azt véli, hogy mi csak egy kisebb nyomtatványra hivatkoztunk; ez is meg van nálunk; de ebben a valódi szerény fordító a legolvasottabb helyett „világeseleses” (nagyon olvasott) kifejezést használt, s a csoda naptárról csak ennyit mond: „weitverbreitete”, — ennek alapján tehát fel sem szólalhattunk volna.

Mi elfogadjuk az „okosabb és elfogulatlanabb” emberek bíróságát s ezért, a „nemzeti intézet” érdekében — Finally Henrik, Szász Domokos és Szabó Károly köztiszteletben álló hazafiakat, tudósokat kérjük fel résztvételük annak megítélésére: tartozik-e Papp Miklós ur, igérete szerint („fogadás” nem történt, a szavakat jól meg kell választani!) a „nemzeti intézet” javára a száz aranyat befizetni?

Mély tisztelettel

Sándor József.

KÜLFÖLD.

Páris, jul. 16. Az „Agence Havas” jelenti: A cabinet még nincs egybeállítva; az idevonatkozó alkudozások azonban egyre folynak.

Páris, jul. 16. A császár több követ előtt oda nyilatkozott, hogy majd az új kabinet fogja megvitetni azon kérdést: egybe kelljen-e a kamarát hívni, vagy nem.

A „Figaro” szerint a császár így nyilatkozott volna: „A választások bebizonyítják, hogy a császárság s a forradalom közt kell választani; mivel e kettő közt senki és semmi számára nincs hely. En a szabadelvű törekvéseknek igazságot fogok szolgáltatni; de az alkotmány sorompóiból nem fognak kilépni.”

London, jul. 16. Az alsóház tegnapi ülésében Gladstone a felsőház által tett javaslatok módosításának elvetését indítványozta. Az ülés folytán több felsőházi javaslat a Gladstone-féle eredeti tervezet értelmében nagy többséggel lön elintézve.

A „Times” minden tekintetben helyesli azon nézeteket, melyeket Gladstone az alsóházban, a kormányának az Alabama kérdésben való várakozó eljárásáról nyilvánított. A City-lap fejtegetéseiből végül azon megjegyzési csatolja, hogy ha Motley otthon a hangulatot megértne, hisz, ám kezdeményezze az alkudozások újrafelvételét. Egyébként a „Times” meglegedéssel constatirozza, hogy a Sumner beszéde fölötti zaj már egészen megszűnt.

Leedsben és Yorkshire nyugati kerületének más nagy városaiban oly meetingek készíttetnek elő, miknek célja, a kormányt támogatni, az ir egyház bilhez a felsőház által elfogadott módosítványok elvetésénél. A leeds meetingnek a jövő hét elején kell megtartatnia.

A „Nat. Z.” közli gr. Beust választát, Hohenlohe herczeg jegyzékére. A válasz kiemeli, hogy oly kormány, mely a különböző felekezetek szabadságát elvé emelte, nem tartaná fűnn ezen elvet, ha megszorító praeventiv rendszabályokhoz nyulna. Még eddig egy kormány sem aggódik a zsinat netaláni határozata miatt. Még eddig nem lehet a fölött itélni, ha vajjon a zsinat részéről létezik-e veszély, az állam-egyházi jogokat illető ügyekre nézve. A püspökök bizonyosan pontos ismeretűt viendik magukkal Rómába a jelenkor gyakorlati szükségének. A kormányok bátran bevárhatnak oly netaláni egyházi határozatokat, melyek állami helybenhagyás nélkül végre nem hajthatók.

A „Times” igen nagy meglegedéssel közli a belga vasutjog befizetetését, s ehhez a megelőzőt események rövid előadását csatolja, melyben kifejti, hogy Belgium s Franciaország már majdnem ellenséges helyzetbe jutottak egymással, holott pedig az egész dolog csupán félreértésen alapult. „Nézetünk szerint” — ezek a cikiz végzavai — „elsietve tulajdonítottak Franciaországnak ellenséges szándékokat, s szintén nagyon is készségesen hitték el, hogy Franciaország ezen tervében más hatalmak, névszerint Anglia s Ausztria által támogatottak. Ez utóbbi hatalmasságra hagyjuk saját védelmét; a mi azonban saját kormányunkat illeti, meg vagyunk róla győződve, hogy államférfiainak Belgium iránti valódi barátsága sohasem tagadja meg magát. Európa békéje megbecsülhetlen áldás, s nehéz volna meghatározni, hogy mily messzire lehetne mennünk engedményekkel, a nélkül, hogy azt szerfelett magas áron vásárolnók meg. Azonban éppen nem volt valószínű, hogy Belgiumnak saját jogához való elszánt ragaszkodása harcias bonyodalmak veszélyét vonhatta volna maga után, s mi sohasem hittük, a most sem hibézük el, hogy Belgium engedékenysége kieszközölhetett oly hatalmak toladó tanácsa által, melyeknek kötelességük lett volna a semleges államot ama következményektől mególtalmazni, melyek a függet-

lenségéhez való ragaszkodásból eredhetnének. Azonban hibetől lehet középutat találni az elsielt támogatás és alázatos engedékenység iránt adott hivatali tanács közt.

Mint Kragujevázból jelentik, a szkupstina tagjai e hó 11-én aláírták az új alkotmányt, melynek életbelépése ágyulövések közt kihirdetett. Másnap kelle a régensségnek a szkupstinát trónbesszéddel beárnia. Az egész országban nagy örömmel uralkodik. A kormány a népképviselők kiegészítésével, a szkupstina hivatalnokainak hűberezése iránt. A szkupstina 6 tagot ajánland, kik közül a fejedelm nevez ki az elnököt s alelnököt. A titkár maga a szkupstina választja.

Madrid, jul. 14. A cortesülésben Prim előterjeszt az ismeretes miniszteri névsort, és azt mondja, hogy a kormány által követendő politika megfelelő a forradalom politikájának; a kormány minden reactionarius kísérletek ellen erőlyesen fellép.

Legújabb.

Bécs, jul. 17. Ő Felsége a két delegatio közül a magyart fogadá először. Jelen voltak az elfogadásnál: a lajhántuli miniszterek, — továbbá Andrássy és Festetics miniszterek. A delegatio tagjai élénk éljen kiáltásokkal fogadták Ő Felségét a terembe érkeztek. Gróf Andrássy mutatá be egyenkint a delegatusokat. Ő Felsége egyesekhez a tagok közül több megjegyzéseket intézett.

Bécs, jul. 17. A magyar delegatusok egy értekezleten elhatározták, hogy addig nem tartanak nyilvános ülést, míg legalább három albizottság be nem végezte munkálatait; ha azonban időközben a bir. tanács delegatiójától valamely izenet érkeznék, azt az elnök kézbesíteni fogja az illető osztálynak. A hadügyi osztály hétfőn ülést tartand; a külügyi bizottság pedig csütörtökön, mert előbb a betérjesztett számadásokat kell megvizsgálni. A pénzügyi bizottság ülésében a pénzügyeknek 1868. végeig terjedő állapotáról szóló jelentés vétetett tárgyalás alá. Ez ülésen Becke közös pénzügyminiszter és Weninger miniszteri tanácsos is jelen voltak.

Páris, jul. 17. Az új miniszterium csak ideiglenes minőségű lesz, mert legalább öt tárca, melyeket a középpárt követelt, a miniszterialis kombinációkon kívül esik.

London, jul. 17. Az alsóház az ir egyházbillben a felsőház által tett összes módosítványokat félrevetette. A felsőház kedden fog ez ügyben tanácskozni.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Távirati tudósítás a bécsi borszéről.

Julius 16-kán: 5% Metaliques 100 frt 62.70. 5% Nemzeti kölesön 100 frt 71.25. Kamat 62.70. 1860. Kölesön 103.90. Bankrészvény 760. Hitelintézet részvény 200 frt 126.90. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 124.70. Ezüst 122.—. Cs. királyi arany 5.91 1/10.

Földtelebmentesítési kötvények: Magyar 82.—. Fiumei 81.—. Erdélyi 79.50. Horv.-Slavon 82.75.

Gabona ár Kolozsvárt jul. 15-n 1869.

(Alsó a. mérő, középső.)

Tisztább 3 frt 40 kr. Elegybúza 2 frt 10 kr. Rozs 1 frt 80 kr. Árpa 1 frt 36 kr. Zab 1 frt 40 kr. Törökűbúza 1 frt 40 kr. Pityóka 1 frt 4 kr. Marhabús fontja belváros 19, külvárosban 19 kr.

Nyiltér. *)

A „Magyar Polgár” idei 80 dik szám alatt S. f. fejérmegyei levelezőjének kinevezésére vonatkozó közleményét légből merített alaptalan állításnak nyilvánított, mert az idézett magán levél szorosan csak a hivatali ügymenetre vonatkozott, s a levelező által felállított tételek, abban irva épen nem voltak.

Székelv Udvarhely, 1869. jul. 13.

Demeter Domokos.

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a saját hatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

Sz. 55. 1869.

(328)

(3—3)

D. Sz.

Pályázati hirdetmény.

A borszéki fürdőhelynek Gyergyó-Ditrő és Szárhegy tulajdonos közönségei a nevezett fürdőhelyen egy műkertet és egy mérnököt szándékolván egy előre 6 egymásután következő évek felvenni, e végre ezennel pályázat nyitattik.

A műkerteség 400 frt évi fizetéssel, e mellett Borszékekben helyt szabad szállással, 6 öl tűzfával, konyha és falkola szükségére megkívántató kerttel; a mérnöki állomás pedig 800 frt évi fizetéssel, Borszékekben helyt szabadszállással, bási szükségére megkívántató konyhakerttel, legelési és erdölési joggal van összekötve. Pályázni kívánók figyelmeztetnek, miként csak oly műkertes nyerteti el az állomást, ki szakavatottsága és jártassága mellett technikai és szépségszeti fogalmakkal is bír; a mérnöknek pedig szakértelme mellett a technikai tudományokban is jártasnak kell hogy legyen; mind kettőnél pedig a magyar nyelv tudása megkívántatik. Ezen állomásokat elnyerni ohajtok ezennel felhívni, a kellő okmányokkal felszerelt folyamodványait a borszéki ügyeket vezető bizottmányhoz Ditrőba címezve f. é. **september 15-ig** benyújtani.

Gyergyó-Ditrőban, 1869 július 1-jén.

A fürdő-bizottmány nevében:

PÉTER LAJOS, bizottm. jegyző.

109. Sz. 1869.

(329)

(3—3)

9.

Hirdetmény.

Folyó év július 26-kán délelőtt 9 órakor Szász Régenben, a városi tanácsbáznál a sörház, a sörözős és a sörbehozatali jog 12 évre haszonbérbe adatik. Mely is oly hozzátétellel közhírre tétetik, hogy az árverezési pontok a városi tanácsbáznál belátandók.

Szász-Régen, július 9-én, 1869.

A VÁROSI TANÁCS.

NEM HIVATALOS.

(334)

(2—3)

A kolozsvári hitelbank és zálogkölesön társulat f. évi augusztus 17-kén d. n. 5 órakor az intézet helyiségében

Rendkívüli közgyűlést

tart, a melyre a t. cz. részvényeseket az alapszabályok 29, 30, 31 §§. értelmében tisztelettel meghívja.

Kolozsvárt, július 15-én, 1869.

Az igazgató választmány.

SIMON ELEK, alelnök.

KORBULY BOGDÁN, igazgató.

GÁMÁN ZSIGMOND, titkár.

E rendkívüli közgyűlés tárgyat képezi a m. kir. főmált. kereskedelmi miniszteriumnak f. évi június 2-ról 1866 sz. alatti engedélye a banküzlet főlvetelére, s ennek következtében az alapítke szaporítása új részvények kibocsátása által.

Stein János könyvkereskedésében kapható:

SZENICZEY GUSZTÁV

az új polgári törvénykezési eljárást, és az erre vonatkozó

Iromány példányok

gyűjteményét magában foglaló segéd kézi-könyv.

I. rész: Sommás eljárás 1 frt 20 kr.

Ugyanennek

2-dik bővített kiadása 1 frt 30 kr.

II. rész: Rendes eljárás 2 frt.

Magyar törvényeknek

kutfeje és változása.

Irta CZILLICH ANTAL

m. k. számtiszt.

Ára 80 kr. o. ért.

Községi kalauz,

vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi bírák, előljárók és jegyzők használatára, felvilágosító és útba igazító jegyzetekkel s gyakorlati irománypéldákkal ellátva. Irta TÓTH LAJOS, a legújabb törvények és rendeletek nyomán. Ára 4 frt.

Az új

polgári törvénykezési rendtartás.

Második, az öszves függelékkel, miniszteri rendelet ekkal és a bírói ügyviteli szabályokhoz tartozó mintákkal bővített hivatalos kiadás. Ára 1 frt 40.

Gőzben főtt gyümölcsök- és bárminek víz és légelemi lekötésére

a drága lantorna helyett a legbiztosabb, célszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb

penész hárító pergamen papír

jött használatba:

kapható kisebb s nagyobb ívekben 5 krtól 10 krig.

(395)

20/7

(13—20)

A valódiság

biztosítása

mellett.

Ajánlandó

emlékeztetés!

A valódiság

biztosítása

mellett.

Dr. Béringuier

cs. k. szabadalmazott

növénygyök-olaja

eredeti üvegesben 1 frt o. é.

Balzsamos

Olajbogyó-szappan

eredeti csomagokban 35 kr o. é.

Dr. Suin de Boutemard

FOG-PASTAJA

1/4 és 1/2 csomagokban 70 és 35 kr o. é.

Dr. BÉRINGUIER

növényi hajfestőszere

teljesen tokban kétével és csészével 5 ft.

Növényi

RUD-HAJKENŐ

ára darabonként 50 kr o. é.

Dr. BÉRINGUIER I.

illatos-gyógy

KORONA-SZESZE

(a kölni víz quintessenciája.)

Eredeti üvegekben 1 frt 25 kr és 75 kr o. é.

Dr. Koch

NÖVÉNY-CZUKORKAI

1/4 és 1/2 dobozokban 70 és 35 kr o. é.

Dr. HARTUNG

CHINA-HÉJ-OLAJA

lepecsételt és az üvegben nyomott bélyeggel

Egy üveg ára 85 kr o. é.

NÖVÉNY-HAJKENŐS

bepecsételt és a téglalyba nyomott bélyeggel

Egy téglaly ára 85 kr o. é.

Dr. BORCHARDT

illatos-gyógy

NÖVÉNY-SZAPPANA

bepecsételt csomagban 42 kr o. é.

A fennebbi összes jeles tulajdonságaik miatt jelesnek bizonyult cikkek az

eredeti árakon mindig készletben vannak:

Kolozsvárt: WOLFF J. és ENGEL J. gyógyszerészeknél, valamint:

Beszterezén: Kelp Ferenc; és Dietrich & Fleischer. Brassóban: Stenner P.; és Jekelius

Ferdinánd gyógyszer. Déván: Bosniák A. Dézen: Krémer Samu. Nagy-Enyeden: Horváth Ferenc.

Erzsébetvárosban: Schmidt A.; Fogaras: Megay A. Gust. gyógyszer. K.-Fejérvárt: Matherny

Emil. Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács. Köhalomban: Szentpéteri Ján. Maros-Vásárhelyt: Fo-

garasi J. D.; Medgyesen: Breckner Károly; és Vándory & Brandsch. Segesvárt: Misselbacher J.

B. & fia. Sz.-Ujvárt: Placintár és fia gyógyszer. Sz.-Régenben: Kinn János G. és Wachner Trau-

gott. Szász-Sebenben: Weissörtel Ad. G. Sebenben: Zóhrer J. F. és Lutz János. Székely-Kereszt-

urón: Binder Már on. Sepsi-Szentgyörgyön Zsigmond és Bogdán. Sz.-Udvarhelyt: Kauntz J. A.

gyógyszer. Szeredában: Gözsy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác. Tásnádon: Szongott Jakab.

Tördán: Kigó Fr. J. és Wolf G.; Zalatnán: Sterzing József gyógyszer.

(333)

(2—3)

Hirdetmény.

Vasút- és építkezéshez használ-

ható cserefák — melyeknek hossza

8—15 öl, szélessége 10—15 □ hü-

vely — továbbá több ezer kikészített

1—40 akós hordóknak használható

dongák kaphatók jutányos áron

Krauss Jánosnál,

Szász-Régenben.

327

2—3

WITTICH JOZSEF

maros-vásárhelyi és székely-udvarhelyi könyvke-

reskedésében kapható:

1865—8-dik évi országgyűlési törvénycikkek és a polg.

törvénykezési rendtartás. 8-rét, Ráth Mór-féle kiadás 2 frt 30

vászonkötésben 3 frt. Zsebkötésben 2 frt. Zsebkötés köte 2 frt 80

Magyarországi törvények és rendeletek tára, 1868. 2 köt. 5 frt 60

Magyarországi rendeletek tára, 1869. 1—6 füzet 2 frt 20

Polgári törvénykezési rendtartás, Függelékkel 1 frt 40

Toth, Községi kalauz 4 frt —

Koncz, Törvények kivonata 1 frt 50

Bélyeg- és jogilleték iránti Törvény és Szabályok 1 frt 20

Kassay Ad., Általános magyar magánjog és az új polgári

perrendtartás 2 frt —

Kassay Ad., Irománypéldák az új polgári perrendtartáshoz 1 frt 20

Gyűtős fegyver

megjavítva, TROLL F.

cs. kir. kivált. szabadalma Bécsben, Leopoldstadt, rothe Sternegasse 8.

Van szerencsem azokat szállítai: sárkánylővel és anélkül, könnyen takarítható, pontosan lő, postai utánvét mellett darab száma 110, 115, 125—160 frt o. ért. 100 drb. töltés 3 frt 50 kr. vaktöltés 1 ft 15 kr. (336) (1—3)

(331)

(3—3)

Egy jó állapotban lévő

zongora

eladó.

Értekezhetni külső

szénutczába 50-ik

ház szám tulajdonosával.

239

12—26

Első osztály

Velocipéde-gyárraktár,

iskolával egybekötve.

LENZ C.

Bécs, Landstrasse, Marxergasse N. 9.

készít mindenféle

Velocipédeket

különböző német, angol és amerikai

minták, szerkesztet és felszerelések szerint.

2 kerekűeket fiuggermek és férfiak

számára, általános használatul.

3 kerekűeket hölgyek és gyermekek szá-

mára, kertben, parkokban és falun való

használatul. Legjelesebb minőség mellett

a legolcsóbb árak. Kérlek a gyár ké-

sztiményeit rosszabb minőségű külföl-

diekkel össze nem tévesztetni.

(302)

(14—*)

Tanács és segély

azok számára, a kik látgyöngeségben

szenvednek, s jelesen a kik erőltetett

tanulás és kimerítő munka által

szemüknek ártottak.

Fiatl korom óta megvolt nekem is azon rosz

szokások, hogy az éj csendét szemtelm tudomány

munkára. Ez s más kimerítő optikai és énom mun-

kák kivitele következtében látórom annyira meg-

gyengült, hogy tökéletes elvesztéstől annálkább

félhettem, mivel folytonos gyuladós dispositio állt

be, mely a leghéresebb orvosok több évi rendeleteivel

is dacolt. E szomorító körülmény közt sikerült

egy szert találnom, melyet már 40 év óta a leg-

kitűnőbb sikerrel használtam. E szer nem csak egé-

szesen megszüntette a tartós gyuladást, hanem szem-

emnek is visszaadta egész élességét és erjét, úgy

hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül

olvasom a legapróbb írást, s mint ifjú koromban

tökéletes látóromnak érvendek. Ezen jótékony hatást

másoknál is tapasztaltam, kik közül sokan még a